

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v oblasti podpory výroby elektriny a niektoré súvisiace podmienky vykonávania regulovaných činností

Predkladateľ: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	0
Spolu = A+B+C+D	0	0
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	0	0
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	0	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SR/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov spolu	Počet subjektov MSP	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Nová úprava režimu korekcie, iný spôsob výpočtu a východiskového obdobia	návrh vyhlášky	§ 7	SK	01.09.23	Výrobcovia elektriny so vstupnými surovinami	300	N	0	0	Out (znižuje náklady)
2	Korekcia na emisie CO ₂ , ktorá je ustanovená na prvý rok regulačného obdobia, ako aj na ďalšie roky	návrh vyhlášky	§ 7 ods. 1 písm. d) § 7 ods. 2 písm. d	SK	01.09.23	Výrobcovia elektriny platiaci emisné kvóty	50	N	0	0	Out (znižuje náklady)
3	Precizovanie prolongačných výpočtov	návrh vyhlášky	§ 8 ods. 4	SK	01.09.23	Potenciálni výrobcovia elektriny zapojení do prolongácie	N	N	0	0	Out (znižuje náklady)
4	Negatívne vymedzenie ekonomicky oprávnených nákladov uplatnených pri prolongácii	návrh vyhlášky	§ 4 ods. 3	SK	01.09.23	Výrobcovia elektriny zapojení do prolongácie	480	N	0	0	Out (znižuje náklady)
5	Nemožnosť zmeny cenového rozhodnutia pre zariadenie s už zníženou cenou	návrh vyhlášky	§ 8 ods. 11	SK	01.09.23	Výrobcovia elektriny zapojení do prolongácie	480	N	0	0	Out (znižuje náklady)

6	Cenová regulácia výkonu činnosti výkupcu elektriny - upresnenie regulácie prevádzkových nákladov, výpočet odchýlky.	návrh vyhlášky	§ 12 a § 13	SK	01.09.23	Výkupca elektriny určený MH SR	1	N	0	0	Out (znižuje náklady)
7	Cenová regulácia výroby elektriny z domáceho uhlia vyrobenej vo všeobecnom hospodárskom záujme - nákup CO2, korekcia t-2 nákladov	návrh vyhlášky	§ 14	SK	01.09.23	SE Nováky	1	N	0	0	Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov**1. Nová úprava režimu korekcie, iný spôsob výpočtu a východiskového obdobia**

Vzhľadom na významné výkyvy v cenách nákladov vstupných surovín pre výrobu elektriny z vybraných zdrojov (biomasa, bioplyn, kombinovaná výroba elektriny a tepla) sa navrhuje pristúpiť k úprave doterajšieho nastavenia spôsobu určovania korekcie, ktorá má zohľadňovať vývoj cien primárneho paliva.

V § 7 odseku 3 sa navrhuje nový spôsob výpočtu korekcie Pzn na primárne palivá, ktorý obsahuje spôsob rozkladu vysokých cien nákladov na palivo spôsobených enormným nárastom trhových cien zemného plynu a iných surovín v rokoch 2022 a 2023, pričom tento nárast sa podľa návrhu vyhlášky nepremietne do konečných cien pre spotrebiteľa jednorazovo v roku 2024, ale bude rozdelený na roky 2024 až 2026 prostredníctvom koeficientu „r“, pričom platí, že koeficient umožní úhradu už vzniknutých nákladov výrobcov elektriny na palivo z obdobia medzi rokom 2023 a 2022 v rozkladnom období 2024 až 2026. Uvedeným rozdelením palivových nákladov na obdobie maximálne 3 rokov predchádzame skokovému nárastu tarify za prevádzkovanie systému, ktorý by bol inak výrazne zaznamenaný v roku 2024 voči každému odberateľovi.

V § 7 ods. 3 návrhu vyhlášky sa ustanovuje povinnosť úradu pri výpočte korekcie Pzn primeraným spôsobom zohľadniť využiteľnosť primárneho paliva použiteľného pri výrobe elektriny, z čoho vyplýva zahrnutie skutočne potrebného množstva paliva a jeho ceny na výrobu 1 MWh elektriny.

V § 7 ods. 3 písm. a) 13. bodu návrhu vyhlášky sa navrhuje nová veličina „n“, definovaná ako počet rokov medzi rokom t a rokom, na ktorý bola naposledy uplatnená korekcia. Uvedená zmena oproti predchádzajúcej právnej úprave má za cieľ zobektivizovať výpočet korekcie s dynamickejšou zmenou oproti minulým rokom, keďže v minulosti bola potrebná zmena ceny primárnych palív aspoň o 8 % medziročne, pričom v súčasnosti už bude stačiť iba samotná zmena o 8 % za posledné sledované obdobie od poslednej zmeny.

2. Korekcia na emisie CO₂, ktorá je ustanovená na prvý rok regulačného obdobia, ako aj na ďalšie roky

Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 363/2022 Z. z. ustanovuje s účinnosťou od 01.12. 2022 v § 6 ods. 5 zahrnúť do ceny elektriny aj korekciu na výrazné zvýšenie alebo zníženie ceny emisných kvót, ktoré sa použili na plnenie povinnosti podľa osobitného predpisu (§ 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Z vyššie uvedených dôvodov sa navrhuje úprava ustanovení v § 7 návrhu vyhlášky a to tak, že do § 7 návrhu vyhlášky sa doplnia odsek 7, ktorý zavádza korekcie na nákup emisných kvót pre výrobcov elektriny do ceny elektriny pre stanovenie doplatku na rok t. Tieto náklady neboli doteraz vôbec zohľadňované pri korekcii na rok t.

V roku 2024 sa navrhuje zahrnúť do ceny pomerné náklady vynaložené na nákup emisných kvót, nakoľko takéto náklady v predchádzajúcich rokoch nevstupovali do kalkulačného vzorca pre výpočet výkupných cien. Pomerná časť ekonomicky oprávnených nákladov na nákup emisných kvót vynaložených na výrobu 1 MWh elektrickej energie vyrobenej kombinovanou výrobou spaľovaním zemného plynu sa vypočíta z priemernej ceny povoleniek v eurách za tonu, priemernej hodnoty emisného faktora vyjadrujúceho množstvo vyprodukovaných ton CO₂ pri spálení 1 MWh paliva a koeficientu pomernej časti výroby elektriny na celkovej vyrobenej energii v zariadení výrobcu elektriny, ktorý je pre regulačné obdobie stanovený vo výške 0,366.

V nasledujúcich rokoch regulačného obdobia bude korekcia zohľadňovať medziročné zvýšenie alebo zníženie pomerných nákladov na nákup emisných kvót vypočítaných úradom v predchádzajúcich dvoch rokoch. Náklady na pomernú časť emisných kvót sa vypočítajú rovnako ako pre rok 2024, a to ako súčin aritmetického priemeru ceny povoleniek, aritmetického priemeru emisného faktora a koeficientu pomernej časti výroby elektriny na celkovej vyrobenej energii v zariadení výrobcu elektriny, ktorý je pre regulačné obdobie stanovený vo výške 0,366. Pre určenie aritmetického priemeru ceny povoleniek a emisného faktora sa použije referenčné obdobie január až jún roku t-1 za produkt EEX EUA FUTURES DECT v eurách na tonu CO₂, v ktorom sa vypočítavajú pomerné náklady na nákup emisných kvót.

3. Precizovanie prolongačných výpočtov

V § 8 odseku 4 sa navrhuje precizovanie výpočtu čistej súčasnej hodnoty podpory za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie v eurách. Vzorec obsahuje aj parametre Zcdkp1 a Zcdkp2, ktoré upresňujú spôsob výpočtu pomernej časti kalendárneho roka, v ktorom končí súčasná doba podpory. Právna úprava vyplýva z aplikačnej praxe úradu pri cenových konaniach o predĺžení podpory o ďalších 5 rokov (tzv. prolongácia podpory). Cieľom právnej úpravy je precizovať výpočet novej zníženej výšky podpory v prechodnom roku, kedy končí pôvodné 15-ročné obdobie podpory a zároveň začína nové 5-ročné obdobie.

4. Negatívne vymedzenie ekonomicky oprávnených nákladov uplatnených pri prolongácii

Navrhované ustanovenie § 4 ods. 3 negatívnym spôsobom vymedzuje, čo sa nepovažuje za ekonomicky oprávnené náklady pri zníženej cene elektriny v režime prolongácie. Ide o demonštratívny výpočet nákladov ako sú náklady na obstaranie alebo opravou oplotenia, prevádzkové náklady, náklady na úpravu areálu súvisiace so zabezpečením strážnej služby areálu, zabezpečením a opravou kamerového systému, osvetlenia areálu alebo výmenou viac ako 49 % z celkového počtu fotovoltických panelov ako aj náklady na opravu alebo úpravu priehradného múru v prípade vodných elektrární.

5. Nemožnosť zmeny cenového rozhodnutia pre zariadenie s už zníženou cenou

Cena elektriny pre stanovenie doplatku pri predĺžení podpory doplatkom pre dotknuté zariadenia musí byť nižšia ako pôvodná cena, určuje maximálnu hranicu novo vypočítanej prolongovanej ceny, ktorá nesmie prekročiť, resp. sa rovnať pôvodnej cene. Zároveň v odseku 11 sa ustanovuje nemožnosť opätovnej zmeny zníženej ceny na základe zmien ekonomických parametrov (napr. TC, INV alebo r), pretože v prípade právoplatného zníženia ceny elektriny

pre stanovenie doplatku je táto cena určená na ďalších 5 rokov podpory doplatkom a vychádza z princípu pevne určenej ceny a nie ceny vychádzajúcej z každoročných zmien ekonomických parametrov. Uvedené ekonomické parametre sa uplatňujú iba jednorazovo, a to pri samotnom prvotnom konaní o znížení ceny.

6. Cenová regulácia výkonu činnosti výkupcu elektriny - upresnenie regulácie prevádzkových nákladov, výpočet odchýlky.

V § 12 ods. 3 písm. b) je zadefinované ustanovenie týkajúce sa maximálneho medziročného nárastu nákladov na obsluhu výrobcov elektriny s nárokom na podporu výkupom elektriny, ako aj fixná hodnota nákladov regulovaného subjektu na odchýlku súvisiacu s výkupom elektriny od výrobcov elektriny s nárokom na podporu výkupom elektriny pre rok 2023. V § 13 je následne upravený spôsob výpočtu nákladov regulovaného subjektu na odchýlku súvisiacu s výkupom elektriny od výrobcov elektriny s nárokom na podporu pre ďalšie roky. Uvedená zmena zabezpečí spravodlivejšie regulovanie a predikovateľnosť nákladov pri výkone činnosti výkupcu elektriny stanovením limitu povoleného nárastu nákladov a jasné stanovenie výpočtu nákladov na odchýlku.

7. Cenová regulácia výroby elektriny z domáceho uhlia vyrobenej vo všeobecnom hospodárskom záujme - nákup CO₂, korekcia t-2 nákladov

V § 15 ods. 5 písm. a) je zadefinované referenčné obdobie pre nákup CO₂ povoleniek pre rok 2023, ktoré bude slúžiť ako základ pre stanovenie skutočnej ceny CO₂ pre rok 2023. Takto vypočítaná cena sa následne použije ako hodnota skutočnej ceny CO₂ povoleniek roku 2023 vysporiadaní korekcie nákladov CO₂ plán oproti skutočnosti v roku 2025. Táto zmena zabezpečí stabilitu a predikovateľnosť nákladov pri výrobe elektriny z domáceho uhlia v elektrárni Nováky a zmierni negatívne dopady na tarifu za prevádzkovanie systému v roku 2025 z dôvodu prípadného nárastu cien CO₂ v priebehu roka 2023.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Zo strany verejnosti bola k predbežnej informácii uplatnená 1 pripomienka (APZD), ktorá sa týka korekcie Pzn na rok 2023.

Uvedená problematika bola niekoľkokrát konzultovaná so Slovenskou bioplynovou asociáciou, ako aj so Slovenským zväzom výrobcov tepla. Úrad upravil spôsob výpočtu korekcie tak, aby vstupné údaje pre výpočet korekcie zohľadnili v čo najväčšej miere aktuálny stav na trhu so vstupnými surovinami a zároveň sa navrhuje nová veličina „n“, definovaná ako rok predchádzajúci roku t, na ktorý bola naposledy uplatnená korekcia. Uvedená zmena oproti platnej právnej úprave má za cieľ zobektivizovať výpočet korekcie s dynamickejšou zmenou oproti minulým rokom, keďže v minulosti bola potrebná zmena ceny primárnych palív aspoň o 8 % medziročne, pričom v súčasnosti už bude stačiť iba samotná zmena o 8 % za posledné sledované obdobie od poslednej zmeny. O navrhovanej zmene boli upovedomení aj zástupcovia asociácií, ktorých sa najviac (pozitívne) dotýka zmena právnej úpravy korekcie.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Nedochádza.

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Nebude.

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Režim novej korekcie môže motivovať zahraničných investorov k vytvoreniu nových investícií.

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

S vyššou výkupnou cenou umožní výrobcov elektriny lepší prístup k vstupným surovinám.

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Neovplyvňuje.

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Dopomáha k zlepšeniu konkurencieschopnosti dotknutých výrobcov elektriny v porovnaní s okolitými štátmi, ktoré majú nastavené momentálne výrazne vyššie garantované výkupné ceny elektriny.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

x zvyšuje *nemení* *znižuje*

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

S vyššou výkupnou cenou umožní výrobcov elektriny lepší prístup k vstupným surovinám

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

x zvyšuje *nemení* *znižuje*

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) *sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- b) *vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- c) *regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- d) *iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.*